

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/72/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118213340
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4118213340.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: LÁNY s. r. o., so sídlom Holíč, Fučíkova 29, IČO: 46 663 177, zastúpeného JUDr. Jozefom Jeseničom, advokátom so sídlom Bratislava-Staré Mesto, Mýtna 42, IČO: 50 519 174, proti žalovanému: COMPACTA AGRO, a. s., so sídlom Alekšince, Žomboch 56, zastúpenému Mgr. Barborou Novákovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Štefánikova 15, IČO: 42 427 363, o vypratanie nehnuteľnosti, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra z 9. marca 2020, č. k. 19C/121/2018-212, vo výroku o náhrade trov konania, takt

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania potvrdzuje.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozhodnutie v zastavujúcej časti právne oprel o ust. § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 147 ods. 1, 2, 3 a § 256 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Uviedol, že pred Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 12C/107/2018 bolo vedené konanie obchodnej spoločnosti COMPACTA AGRO, a. s. (v tomto konaní žalovaný) voči obchodnej spoločnosti LÁNY, s. r. o. (v tomto konaní žalobca) o nariadenie neodkladného opatrenia a v tomto konaní bola súdu doručená aj vzájomná žaloba žalovanej spoločnosti (LÁNY s.r.o). Vzájomnou žalobou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému vypratať nehnuteľnosti registra „C“ parc. č. XXX/XX - orná pôda o výmere XXXXX m², zapísanej na LV č. XXXX pre kat. úz. T., ktorý pozemok je vo výlučnom vlastníctve žalobcu. Na základe tejto vzájomnej žaloby, ktorá bola zapísaná pod sp. zn. 19C/121/2018, sa vedie konanie o vypratanie nehnuteľnosti. Podaním zo dňa 10. 01. 2019 žalobca zbral žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť, nakoľko v dôsledku ukončenia konania pod sp. zn. 12C/107/2018 je táto žaloba bezpredmetná. Žalovaný so späťvzatím žaloby prejavil súhlas. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil s poukazom na ust. § 256 ods. 1 CSP, konštatujúc, že žaloba bola podaná dôvodne, a pokiaľ po jej podaní, t. j. po začatí tohto konania, žalovaný upustil od užívania parcely a túto parcelu vypratal, bol nútený žalobca vziať žalobu späť pre správanie sa žalovaného.

2. Proti tomuto uzneseniu, len v časti týkajúcej sa náhrady trov konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktoré odôvodňoval v zmysle § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, keď súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho posúdenia veci. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť. V odvolaní ďalej uviedol, že žalobu vo veci samej nepodal. Po tom, čo žalobca začal dňa 27. 09. 2018 na spornom pozemku hospodáriť, podal dňa 01. 10. 2018 len návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a v konaní pod sp. zn.

12C/107/2018 Okresný súd Nitra nariadil neodkladné opatrenie. Žalobu nepodal z toho dôvodu, pretože nariadením neodkladného opatrenia sa právne dosiahla požadovaná úprava pomerov medzi stranami sporu a súd neuložil podať žalobu vo veci samej. Žalobca doručil súdu podanie z 05. 11. 2018 do tohto konania, ktoré v sebe obsahovalo tri právne úkony, a to: odvolanie, vzájomnú žalobu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. V dôsledku podaného odvolania odvolací súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Na spornom pozemku nehospodária už od 27. 09. 2018, kedy na ňom začala hospodáriť spoločnosť žalobcu. Od tohto dátumu neexistoval naliehavý právny záujem, či už na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj na podanie žaloby vo veci samej, ktorá bola navyše nesprávne označená ako vzájomná žaloba, čo v konaní spôsobilo ďalšiu zmatečnosť. V súvislosti so správaním sa žalobcu vznikli náklady na trovy konania v súvislosti s podaním vyjadrenia k vzájomnej žalobe zo dňa 05. 08. 2019. Teda spoločnosť žalobcu procesne zavinila trovy konania. Súd nesprávne posúdil zavinenie niektorej zo strán na zastavenie konania. Ku dňu 15. 11. 2018 žalovaný na spornej parcele nehospodáril a nebolo dôvodné sa domáhať vypratať spornú parcelu. Na základe týchto skutočností je zrejmé, že vzájomná žaloba, ako aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia boli podané žalobcom nedôvodne. Trovy, ktoré im vznikli, zapríčinila strana žalobcu.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 CSP ako vecne správne potvrdiť a zároveň priznať náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že nemal inú možnosť, ako zabrániť žalovanému v užívaní predmetnej parcely, než podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v spojení so žalobou o vydanie vecí, pre prípad, že by žalovaný odmietal pozemok vydať. Žalovaný pritom až podaniami od 15. 08. 2019 pripúšťal, že predmetnú parcelu neužíva a túto ani užívať nebude. V čase ich podania bola argumentačná línia žalovaného opačná. Žalobca v septembri 2018, bez súhlasu žalovaného (ale po zbere úrody), obrobil predmetnú parcelu v domnienke, že táto už prešla do užívania práve žalobcu. Práve tento úkon zo strany žalobcu viedol žalovaného k podaniu neodkladného opatrenia v konaní pod sp. zn. 12C/107/2018.

4. Odvolací viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. V prejednávanej veci sa žalobca v konaní vedenom na OS Nitra pod sp. zn. 12C/107/2018 domáhal vzájomnou žalobou nariadenia neodkladného opatrenia vypratania nehnuteľnosti a zároveň podával odvolanie proti uzneseniu č. k. 12C/107/2018-36 zo dňa 17. 10. 2018. Po tom, čo žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť, súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie zastavil, ktorý výrok pre absenciu odvolania strán sporu nadobudol právoplatnosť. Predmetom odvolacieho konania je takto len výrok o trovách konania, ktorým bol žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, napadnutý odvolaním žalovaného.

6. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

7. Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vychádza pri náhrade trov konania zo zásady procesného zavinenia. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda ako na strane žalobcu, tak i na strane žalovaného. Zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. K zastaveniu konania môže dôjsť napr. z dôvodu späťvzatia žaloby, či už úplného alebo čiastočného, z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania, z dôvodu odstrániteľného nedostatku podmienky konania, ktorý sa nepodarilo odstrániť. Zavinenie môže existovať na strane žalobcu aj na strane žalovaného. Na strane žalobcu existuje procesné zavinenie napríklad, ak podal žalobu vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu alebo ak podal žalobu, hoci existovala prekážka rei iudicatae alebo prekážka litispendencie, alebo ak bez dôvodu vzal žalobu späť, avšak aj vtedy, ak vzal žalobu späť pre dôvodné vznesenie námietky premlčania žalovaným a podobne.

8. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

9. Civilný sporový poriadok zaviedol novú definíciu trov konania, pričom za trovy konania sa podľa novej právnej úpravy považujú len také výdavky, ktoré vznikli v konaní, t.j. v období od začatia konania do jeho skončenia. Nová právna úprava druhy trov konania nevymedzuje ani príkladným výpočtom, pričom trovami konania spravidla sú hotové výdavky strán a ich zástupcov ako cestovné náhrady, stravné, náklady na ubytovanie, poštovné, súdne poplatky, ušlý zárobok, trovy dôkazov, odmena za právne služby poskytnuté advokátom a iné. Aby sa výdavky, ktoré v konaní vznikli, mohli považovať za trovy konania, musí byť splnená aj ďalšia požiadavka, a to, že musia byť preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva v tomto konaní. Výdavky, ktoré strana nepreukázala a neodôvodnila, nemôže súd považovať za trovy konania a priznať ich ani s poukazom na zásadu oficiality zavedenú pri rozhodovaní o trovách konania v § 262 CSP. Požiadavka účelnosti vynaložených výdavkov je jedným zo základných predpokladov toho, aby sa vynaložené výdavky mohli považovať za trovy konania. Aby mohli byť vynaložené výdavky považované za účelne vynaložené v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva, teda za trovy konania, musia byť vynaložené v príčinnej súvislosti s procesným postojom strany k predmetu konania; ich vynaložením sa musí sledovať buď procesné presadzovanie uplatneného nároku, alebo procesná obrana proti takémuto nároku (nález Ústavného súdu SR z 31. júla 2008 sp. zn. IV. ÚS 147/08). Každú jednu zložku výdavkov, teda aj každý úkon právnej služby, ak je strana (či iný subjekt) zastúpená advokátom, musí súd posudzovať samostatne. Dôkazné bremeno ohľadom preukázania splnenia predpokladov pre posudzovanie výdavkov ako trov konania leží na strane sporu.

10. Účelnosť trov sa dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods. 2 Ústavy). Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobnému návrhu, k meritórnemu vyjadreniu účastníka konania, k vykonanému dôkazu, na použitie opravných prostriedkov, na zaplatenie súdneho poplatku a na hotové výdavky. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc sa odvodzuje z článku 47 Ústavy SR. V podstate to znamená, že trovy právneho zastúpenia treba považovať za účelne vynaložené trovy, keďže každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci, bol zastúpený advokátom.

11. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne postupoval, na prejednávaný prípad aplikoval ustanovenie § 256 ods. 1 CSP a žalobcovi správne priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Niet totiž pochyb, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania, keď odpadol predmet sporu, čo bol dôvod na späťvzatie žaloby žalobcom. Pokiaľ teda žalovaný procesne zavinil zastavenie konania, žalobca má nárok na náhradu trov konania, a to všetkých preukázaných, odôvodnených a účelne vynaložených výdavkov, ktoré mu v súvislosti s bránením práva v tomto konaní vznikli.

12. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o trovách konania ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil poukazujúc pritom na správne a vyčerpávajúce dôvody napadnutého uznesenia.

13. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že odvolacom konaní plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).